

Arjen Timmer

Enthousiast gemaakt door de oproep in De Problemist om te schrijven over de ontstaansgeschiedenis van een damcompositie, ben ik begonnen aan de ontrafeling van zo'n 'eigen' componeerverhaal.

Leuk is dat, lees maar mee!

Het resultaat is een damprobleem dat er best wezen mag vanuit een fraaie 2x3x4 meer- slagcombinatie. Het kostte mij zo'n jaar telkens opnieuw proberen, soms tegen beter weten in, om zo een mooie partijachtige aanvangsstand, combinatie en origineel eindspel, in elkaar te schuiven.

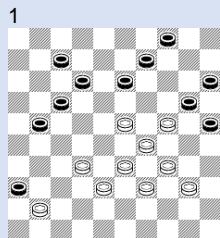

Blauwdruk?

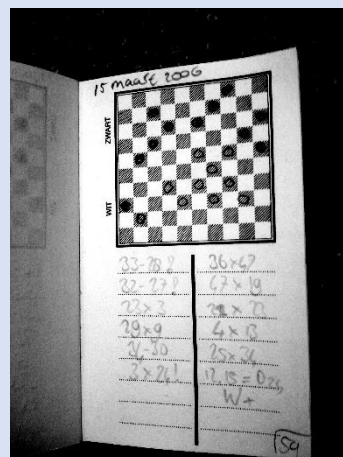
Vaak wordt gezegd tegen beginnende damprobleemisten: 'je moet maar van achteren naar voren componeren'. Dus beginnen bij een scherp motiefje en dan de inleidende schermutselingen eraan knutselen. Op zich een vruchtbare werkwijze, maar niet de enige. De ervaren damprobleemisten krijgen het voor elkaar om vanuit een slagsysteem te starten met componeren en daar vervolgens een scherp slot aan te breien. Moet gezegd worden: dat valt vaak niet mee, het kost veel transpiratie. Niet erg overigens! Er is echter geen blauwdruk voor het maken van een damcompositie. Gelukkig maar, want dat maakt het proces bij elke compositie weer een 'uniek proces op zich'.

Enthousiast en onervaren

Toen ik als ongeveer 14-jarige net begon met componeren (dat is eigenlijk een 'groot' woord) schafte ik een minuscuul klein diagrammenboekje aan via de KNDB-bondswinkel. (Later vertelde Alex Mathijssen mij dat hij als toenmalig bondsbureau medewerker met zijn collega's veel plezier heeft gehad om zo'n megabestelling...) In dit boekje noteerde ik enthousiast elke combinatie dat ik 'maakte'. De meest wilde standen zijn erin te vinden. Dammen schuwde ik niet, evenals een onscherp slot. Een genot om nu in terug te kijken! Zie bijvoorbeeld de foto die ik maakte van een diagram in het boekje met nummer 59 d.d. 15 maart 2006. De stand is ook terug te vinden op diagram 1.

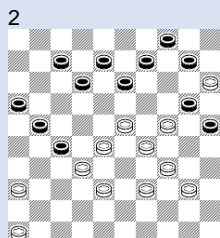

De oplossing van diagram 1 ging als volgt: 338, 27!, 3, 9, 30, 24 W+. Het ging me natuurlijk puur om het slagsysteem, al probeerde ik anno 2006 al wel aan een nette slotstand te denken. Het probleem werd in april 2007 licht gewijzigd gepubliceerd in Het Damspel (zwarte schijf 36 op 27, witte schijf 41 op 47 en een extra witte schijf op 37).

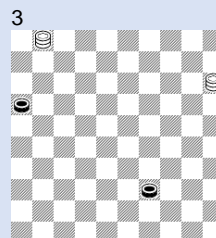

Voortschrijdend inzicht

Ik was erg te spreken over de mooie zet 32-27! die een fraaie (economische) meerslagsituatie oplevert, een 2x3x4-slag. De compositie moest en zou, onervaren als ik was, gepubliceerd worden. Vandaar de publicatie in Het Damspel. Inmiddels had ik echter ook kennis gemaakt met de Kring voor Damproblematiek en met haar kringorgaan De Problemist, evenals met de Scherpe Regels. En ik werd meer en meer overtuigd van het nut van deze 'kaders'! De voor mij relevante regels zijn overigens samen te vatten in één zin: de witte winstgang in een damcompositie moet van begin tot eind steeds slechts één mogelijkheid bevatten. Dit sluit bijvoorbeeld veldkeuze en molenwiekslagen uit, maar oneconomische slagen niet. Ik stelde mij ten doel om het slagsysteem van diagram 1 te gieten in een scherpe compositie. Dat heeft mij als onervaren componist heel wat zweetdruppels gekost, maar het is me gelukt!

Memorial G.D. 2008

Eindspel dia 2, w.a.z.

Eindresultaat

Ik maak een sprong naar het eindresultaat, zie diagram 2. Deze compositie won een vierde prijs in het Memorial gehouden ter ere van Garry Dalidovich (in 2007/2008). De oplossing van diagram 2 is als volgt: 31, 41, 27, 3, 9, 4 (128, 30, 39) zie diagram 3: 38! (44) 40!, 49 W+. We zien achtereenvolgens een mooie partijpraktische aanvangsstand, het slagsysteem in optima forma, een verrassende zwarte tegenactie, maar vervolgens ook twee witte dammen die het met scherp winnen van twee zwarte schijven! Diagram 2 was een eindresultaat waar ik zelf heel blij mee was. Het originele slagsysteem is gehandhaafd, met een scherp en ook nog eens origineel afspel! Waarom de schijven 36 en 46 niet centraler neergezet op 37 en 47? Dit in verband met allerlei positionele bijoplossingen die er dan in zouden kunnen komen, en ik was bang dat de compositie dan afgekeurd zou worden voor de wedstrijd. Nu eindigde deze op een vierde plaats, overigens vlak achter een mooie meerslagcompositie van Arie van der Stoep. De jury die logischerwijs in meerderheid uit Oost-Europeanen bestond zal de tweegever (27x29) negatief gewaardeerd hebben. Die was m.i. echter niet weg te werken. (Noot: de compositie van diagram 2 werd (slecht) gewijzigd later ook nog gepubliceerd in Hoofddijl, onder de naam van Wim Riemens. Niet verrassend... maar die compositie had 'ie van mij.)

Transpiratie

Terug naar de periode die er was tussen het stellen van mijn persoonlijke doel en de verwezenlijking hiervan. Zoals gezegd kostte het nogal wat transpiratie. Dit betekende concreet uren stoeien met de reststanden na uitvoering van het slagsysteem. Meestal liep het erop uit dat ik de moed opgaf en meende dat diagram 1 toch het hoogst haalbare was. Op gevoel zocht ik toch verder, want ik kon niet geloven dat het bord te klein was voor mijn doel. Het moment dat ik de mogelijkheid vond van een zwarte tegenactie via schijf 12 was een belangrijke doorbraak in het ontstaansproces van diagram 2. Toen na het meermaals op goed geluk heen en weer verzetten van zwarte schijven subdiagram 3 verscheen, kon ik bijna niet geloven dat hier maar één witte winstgang mogelijk was! Maar ook Flits hield het op één winst. **15-38!**

Geluk (?)

Is het nu geluk dat ik diagram 3 vond en daarmee mijn persoonlijk doelstelling kon verwezenlijken? Natuurlijk niet en toch ook weer een klein beetje wel. Oordeelt u vooral ook zelf. Het is in ieder geval inherent aan de manier van componeren geweest dat het me nogal wat zweetdruppels kostte om het slot scherp te 'maken'. Echter, de aanhouder wint. Het leerde me dat ik me niet zomaar neer moet leggen bij de gedachte dat een bepaald slagsysteem niet in een scherpe compositie gegoten kan worden. De mogelijkheden van ons geliefde dambord zijn talrijker dan wij vaak denken, het stelt ons steeds weer opnieuw voor verrassingen. Dat maakt het componeren ook zo'n plezierige bezigheid. Het is elke keer weer de vraag: wat voor moois dat nog niet eerder door iemand is ontdekt, ga ik ontdekken? En iedere keer gaat die ontdekkingstocht weer op een andere manier.